

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 2.4.2012
COM(2012) 154 final

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Posodobitev načina urejanja odnosov s pritožnikom glede uporabe prava Unije

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Posodobitev načina urejanja odnosov s pritožnikom glede uporabe prava Unije

UVOD

Evropsko unijo ohranja spoštovanje vladavine prava. Njen uspeh pri doseganju številnih ciljev, določenih v Pogodbah in zakonodaji, je odvisen od učinkovite uporabe prava Unije v državah članicah. Komisija kot varuhinja Pogodb priznava pomembno vlogo pritožnika, ki ji pomaga pri zaznavanju kršitev prava Unije. Komisija je leta 2002 določila postopke, ki urejajo njene odnose s pritožniki glede kršitev prava Unije¹. Od takrat izboljšuje in širi svoje metode evidentiranja in obravnavanja korespondence s pritožniki v zvezi z uporabo prava Unije v državah članicah. Komisija se je zaradi odziva na te spremembe odločila pregledati in posodobiti svoje sporočilo iz leta 2002.

Novo orodje informacijske tehnologije z imenom CHAP („obrnava pritožbe“ („Complaint handling / Accueil des plaignants“)), vzpostavljeno septembra 2009, Komisiji omogoča neposrednejše odzivanje na interese državljanov, podjetij in civilne družbe. V okviru te aplikacije se evidentirajo vse pritožbe. Potrdilo o prejemu se pošlje v 15 delovnih dneh od datuma prejema z navedbo, da je korespondenca evidentirana kot pritožba. Pred tem se je korespondenca evidentirala šele po preučitvi njene vsebine. Ukrepe, sprejete na podlagi pritožbe, še naprej usmerjajo narava zastavljenega vprašanja, razlogi za pritožbo, njen verjetni vpliv in prednostne naloge, ki jih je določila Komisija v svojem sporočilu „Evropa rezultatov – uporaba prava Skupnosti“ [COM(2007) 502 final].

Zaradi začetka veljavnosti Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je treba posodobiti nekatere izraze v predhodnem sporočilu, ki so bili spremenjeni s Pogodbo. Razjasniti je treba tudi razlike v različnih jezikovnih različicah predhodnega sporočila².

Komisija v tem sporočilu določa upravne ukrepe v korist pritožnika, ki jih bo upoštevala pri obravnavi njegove pritožbe in presoji domnevne kršitve.

Ti ukrepi v korist pritožnika, ki so predmet tega sporočila, ne spreminjajo dvostranske narave postopka za ugotavljanje kršitev iz členov 258 in 260 PDEU ter iz člena 106a Pogodbe Euratom. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da ima v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije diskrecijsko pravico pri odločanju o tem, ali³ in kdaj⁴ bo začela postopek za

¹ COM(2002) 141 final z dne 20. marca 2002.

² V spremenjenem besedilu se izraz „le cas échéant“ v točki 4, ki je bil napačno preveden z izrazom „po potrebi“ v angleški različici, nadomesti z izrazom „v takih primerih“. Izraz „na njegovo zahtevo“ v točki 8, ki ni bil preveden v angleški in švedski različici, se ponovno vnese v besedilo.

³ Glej zlasti: sodbo z dne 6. decembra 1989 v zadevi C-329/88, *Komisija proti Grčiji*, Recueil 1989, str. 4159; sodbo z dne 27. novembra 1990 v zadevi C-200/88, *Komisija proti Grčiji*, Recueil 1990, str. I-4299; sodbo z dne 21. januarja 1999 v zadevi C-207/97, *Komisija proti Belgiji*, Recueil 1999, str. I-275; sodbo z dne 25. novembra 1999 v zadevi C-212/98, *Komisija proti Irski*, Recueil 1999, str. I-8571; sodbo z dne 6. julija 2000 v zadevi C-236/99, *Komisija proti Belgiji*, Recueil 2000, str. I-05657; sodbo z dne 14. maja 2002 v zadevi C-383/00, *Komisija proti Zvezni republiki Nemčiji*, Recueil 2002, str. I-04219.

⁴ Glej sodbo z dne 1. junija 1994 v zadevi C-317/92, *Komisija proti Nemčiji*, Recueil 1994, str. I-2039; sodbo z dne 10. maja 1995 v zadevi C-422/92, *Komisija proti Nemčiji*, Recueil 1995, str. I-1097.

ugotavljanje kršitev ter ali in kdaj⁵ bo zadevo predložila Sodišču. Poleg tega ima Komisija diskrecijsko pravico, ki izključuje pravico posameznika, da od nje zahteva sprejetje določenega stališča⁶.

Sodišče je ob priliki poudarilo, da so lahko „nacionalne institucije, ki povzročijo škodo, (...) zanje edine odškodninsko odgovorne in da nacionalna sodišča ohranijo izključno pristojnost, da odločijo o odškodnini za tovrstno škodo“⁷. V tem smislu je primerno poudariti pomen pravnih sredstev in po možnosti okrepiti ta pravna sredstva, ki so na voljo na nacionalni ravni in ki pritožnikom omogočajo neposrednejše in bolj osebno uveljavljanje njihovih pravic⁸.

Poleg tega Komisija na področju postopka za ugotavljanje kršitev uporablja določbe o dostopu do dokumentov iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije⁹, kakor se izvaja z določbami iz Priloge k Sklepu Komisije (2001/937/ES, ESPJ, Euratom) z dne 5. decembra 2001 o spremembi njenega poslovnika¹⁰ in kakor jih razlaga Sodišče¹¹.

⁵ Glej sodbo z dne 6. oktobra 2009 v zadevi C-562/07, *Komisija proti Španiji*, ZOdl. 2009, str. I-9553.

⁶ Glej sodbo z dne 14. septembra 1995 v zadevi T-571/93; *Lefebvre in drugi proti Komisiji*, Recueil 1995, str. II-2379.

⁷ Glej sodbo z dne 26. februarja 1986 v zadevi 175/84, *Krohn & Co. Import – Export GmbH & Co. KG proti Komisiji*, Recueil 1986, str. 753.

⁸ Glej tudi nadaljnje predloge v zvezi s tem v Sporočilu „Boljše zagotavljanje koristi okoljskih ukrepov EU: krepitev zaupanja z boljšim znanjem in odzivnostjo“ [COM(2012) 95 final] z dne 7. marca 2012.

⁹ UL L 145, 31.5.2001, str. 43.

¹⁰ UL L 345, 29.12.2001, str. 94.

¹¹ V zvezi s tem glej: sodbo z dne 5. marca 1997 v zadevi T-105/95, *WWF UK proti Komisiji*, Recueil 1997, str. II-313; sodbo z dne 11. decembra 2001 v zadevi T-191/99, *Petrie in drugi proti Komisiji*, Recueil 2001, str. II-3677; sodbo z dne 21. septembra 2010, *Švedska in drugi / API in Komisija* (C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P).

1. Opredelitev pojmov in področje uporabe

„Pritožba“ pomeni kakršno koli pisno navezavo stikov s Komisijo, ki opozarja na ukrepe, neobstoj ukrepov ali prakse države članice v nasprotju s pravom Unije.

„Pritožnik“ pomeni vsako osebo ali organ, ki vloži pritožbo pri Komisiji.

„Postopek za ugotavljanje kršitev“ pomeni upravni postopek pred sodnimi postopki zaradi neizpolnitve obveznosti, ki ga začne Komisija na podlagi člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ali člena 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Pogodba Euratom).

Pristop, opisan v tem primeru, se uporablja za odnose med pritožnikom in Komisijo v zvezi z ukrepi ali praksami, ki lahko spadajo na področje uporabe člena 258 PDEU. Ne uporablja se za pritožbe v zvezi z drugimi določbami Pogodbe, zlasti za pritožbe glede državne pomoči iz členov 107 in 108 PDEU ali iz Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999¹².

2. Splošna načela

Vsakdo lahko pri Komisiji brezplačno vloži pritožbo proti državi članici za vsak ukrep (zakon, podzakonski akt ali upravni ukrep), neobstoj ukrepa ali prakso države članice, za katere meni, da so nezdružljivi s pravom Unije.

Pritožniku ni treba izkazati pravnega interesa za začetek postopka; prav tako mu ni treba dokazati, da ukrep, neobstoj ukrepa ali praksa zadeva zlasti njega in da ga zadeva neposredno.

Ob upoštevanju izjem iz točke 3 bo Komisija evidentirala korespondenco kot pritožbo v skladu z navedbami njenega avtorja, kot izhajajo iz korespondence.

Komisija lahko odloči, ali je treba sprejeti nadaljnje ukrepe na podlagi pritožbe.

3. Evidentiranje pritožb

Vse pritožbe glede uporabe prava Unije v državi članici se evidentirajo v centralni aplikaciji za evidentiranje pritožb o uporabi prava Unije v državah članicah (v nadaljnjem besedilu: aplikacija CHAP).

Komisija korespondence ne obravnava kot pritožbe in je zato ne evidentira v aplikaciji CHAP, če:

- je anonimna, ne vsebuje naslova pošiljatelja ali vsebuje nepopoln naslov,
- se izrecno ali implicitno ne nanaša na državo članico, ki se ji lahko pripisujejo ukrepi ali prakse v nasprotju s pravom Unije,
- naznanja dejanja ali opustitve posameznika ali pravne osebe zasebnega prava, razen če ukrep ali pritožba razkriva udeležbo organov javne uprave ali njihovo neukrepanje v primeru

¹² UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

teh dejanj ali opustitev. Komisija v vseh primerih preveri, ali korespondenca razkriva ravnanje, ki je v nasprotju s pravili konkurence (člena 101 in 102 PDEU),

- ne izpostavlja težave,
- izpostavlja težavo, v zvezi s katero je Komisija sprejela jasno, javno in dosledno stališče, ki se pošlje pritožniku,
- izpostavlja težavo, ki očitno ne spada na področje uporabe prava Unije.

4. Potrdilo o prejemu

Komisija izda potrdilo o prejemu posamezne pritožbe v 15 delovnih dneh po prejemu. V tem potrdilu je navedena evidenčna številka, ki jo je treba navesti v korespondenci.

Če je v zvezi z isto težavo vloženih več pritožb, lahko posamezna potrdila o prejemu nadomesti objava v *Uradnem listu Evropske unije* in na portalu Evropske unije *Evropa*.

Če se Komisija odloči, da korespondence ne bo evidentirala v aplikaciji CHAP, o tem obvesti avtorja z navadnim dopisom, v katerem navede enega ali več razlogov iz drugega odstavka točke 3.

Komisija v takem primeru obvesti pritožnika o vseh možnih oblikah pravnega varstva, kot je začetek postopka pri nacionalnem sodišču, evropskem varuhu človekovih pravic ali nacionalnem varuhu človekovih pravic, ali o katerem koli drugem nacionalnem ali mednarodnem pritožbenem postopku.

5. Načini vložitve pritožbe

Da bi bila pritožba evidentirana v aplikaciji CHAP, jo je treba poslati v pisni obliki po pošti, telefaksu ali elektronski pošti.

Sestavi se v enem od uradnih jezikov Unije.

Za pospešitev obravnave pritožb se priporoča uporaba standardnega obrazca pritožbe, kot je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*¹³ in je na zahtevo na voljo pri Komisiji ali na spletni strani Komisije na portalu Evropske unije (Evropa) na naslovu:

http://ec.europa.eu/eu_law/your_rights/your_rights_forms_sl.htm.

Obrazec ima prilogo, ki določa splošna načela postopka za ugotavljanje kršitev in v kateri je navedeno, da ugotovitev kršitve s strani Sodišča Evropske unije ne vpliva na pravice pritožnika. V prilogi so pritožniki tudi pozvani k uveljavljanju pravnega varstva, ki je na voljo na nacionalni ravni.

Pisna pritožba v zvezi z uporabo prava Unije v državi članici se lahko pošlje na Generalni sekretariat Komisije po pošti na naslov „1049 Bruselj, Belgija“, na e-naslov sg-plaintes@ec.europa.eu ali pa se vloži pri enem od uradov Komisije v državah članicah.

6. Varstvo pritožnika in osebnih podatkov

¹³ UL C 119, 30.4.1999, str. 5.

Identiteta pritožnika in informacije, ki jih je predložil, se razkrijejo zadevni državi članici na podlagi njegovega predhodnega soglasja, in sicer v skladu z, med drugim, Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 45/2001 z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov¹⁴.

7. Komunikacija s pritožnikom

Po evidentiranju je mogoče pritožbo podrobneje obravnavati v sodelovanju z zadevno državo članico. Komisija o tem obvesti pritožnika v pisni obliki.

Če Komisija nato na podlagi pritožbe začne postopek za ugotavljanje kršitev, naveže stik s pritožnikom in ga pisno obvesti o vsaki fazi postopka (uradni opomin, obrazloženo mnenje, predložitev zadeve Sodišču ali konec postopka v zadevi).

Če je v zvezi z isto težavo vloženi več pritožb, lahko posamične dopise nadomesti objava v *Uradnem listu Evropske unije* in na portalu Evropske unije *Evropa*.

Pritožnik lahko Komisiji kadar koli med postopkom predlaga, da bi razložil ali pojasnil razloge za pritožbo, in sicer na mestu samem in na lastne stroške.

8. Rok za obravnavo pritožbe

Na splošno bo Komisija obravnavala pritožbo z namenom odločiti o izdaji uradnega opomina ali končanju postopka v zadevi najpozneje v enem letu od evidentiranja pritožbe.

Če bo Komisija ta rok zamudila, bo pritožnika na njegovo zahtevo pisno obvestila.

9. Odločitev o obravnavani pritožbi

Komisija lahko po obravnavi pritožbe bodisi izda uradni opomin, s katerim začne postopek proti zadevni državi članici, bodisi dokončno ustavi postopek v zadevi.

Komisija v okviru svoje diskrecijske pravice odloči, da začne ali konča postopek za ugotavljanje kršitev.

Komisija pritožnika pisno obvesti o odločitvi v zvezi z njegovo pritožbo in o vseh nadaljnjih odločitvah o zadevi.

Če je v zvezi z isto težavo vloženi več pritožb, lahko posamične dopise nadomesti objava v *Uradnem listu Evropske unije* in na portalu Evropske unije *Evropa*.

10. Konec postopka v zadevi

Komisija razen v izjemnih okoliščinah, v katerih so potrebni nujni ukrepi, predhodno pisno obvesti pritožnika, če meni, da v zvezi s pritožbo ni primerno nadalje ukrepati, in navede razloge za konec postopka v zadevi ter ga pozove, naj predloži pripombe v roku štirih tednov.

Če je v zvezi z isto težavo vloženi več pritožb, lahko posamične dopise nadomesti objava v *Uradnem listu Evropske unije* in na portalu Evropske unije *Evropa*.

¹⁴ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

Če pritožnik ne odgovori ali če z njim ni mogoče navezati stika iz razlogov, za katere je sam odgovoren, ali če pripombe pritožnika ne prepričajo Komisije, da bi ponovno preučila svoje stališče, se postopek v zadevi konča.

Če Komisijo pritožnikove pripombe prepričajo, da ponovno preuči svoje stališče, nadaljuje obravnavo pritožbe.

Komisija pritožnika pisno obvesti o tem, da je odločila o koncu postopka.

11. Objava odločitev v postopku za ugotavljanje kršitev

Odločitve Komisije v postopku za ugotavljanje kršitev se v enem tednu od sprejetja objavijo na internetni strani Generalnega sekretariata:

http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_decisions_sl.htm.

V obliki sporočila za javnost se objavijo tudi odločitve Komisije, da poda obrazloženo mnenje državi članici ali da zadevo predloži v odločanje Sodišču Evropske unije, razen če Komisija odloči drugače.

12. Dostop do dokumentov v postopku za ugotavljanje kršitev

Dostop do dokumentov v postopku za ugotavljanje kršitev ureja Uredba (ES) št. 1049/2001, kot se izvaja z določbami iz Priloge k Sklepu Komisije 2001/937/ES, ESPJ, Euratom¹⁵.

13. Pritožba pri evropskem varuhu človekovih pravic

Če pritožnik meni, da je Komisija pri obravnavi njegove pritožbe nepravilno postopala, ker ni upoštevala katerega od zgoraj navedenih ukrepov, lahko zadevo predloži evropskemu varuhu človekovih pravic v skladu s členoma 24 in 228 PDEU.

¹⁵ UL L 345, 29.12.2001, str. 94.